

Bussresan

En turkosfärgad Leyland diesel, 14 meter lång, skolbuss på Walesiska vägar i många år, blir vårt hem. Det är jag, fransmannen Patrice, amerikanskan Rose och palestinska Ruthie, fyra nationaliteter i en ombyggd buss på väg genom Europa i jakten på en dröm. Patrice känner jag sedan tiden i Turkiet, Ruthie, som är konstnär bodde jag ihop med ett kort tag i Amsterdam innan jag träffade Rose.

Jag har inget körkort, men lär mig köra på motorvägen utanför Amsterdam.

– Här är ettan, tvåan, trean och fyran. Du måste dubbeltrampa på kopplingen, förklarar Patrice. Sedan går han och lägger sig i den dubbla dubbelsängen, avdelad med draperier.

Det är en härlig känsla att driva denna storhet framåt. En känsla av makt och full kontroll som lätt lockar till övermod.

Holländska motorvägar har av någon konstig anledning ofta rondeller istället för påfarter. Inget problem tänker jag när den första rondellen närmar sig, den är ju stor, och lyfter inte på foten. Tar rondellen först på de vänstra hjulen, sedan på de högra. Först rasar allting från de högra hyllorna, sedan från de vänstra.

Kläder, speglar och köksredskap i en enda röra. Patrice vaknar.

När vi kommer till Frankrike är det mycket kallt. Det är i december och värmen fungerar inte i bussen. Det har några ungdomar uppe Bolton sett till, strax innan vi åkte.

I en liten by någonstans mitt i landet träffar vi några unga människor som bjuder hem oss. Det är ett enkelt hus uppe bland bergen. Vi värmer oss vid en eld där knotig olivved brinner på en öppen härd och pratar hela natten.

Nice i december är oglamoröst, kallt och naket. Vi kör mot Monaco.

På stranden nedanför Monte Carlo parkerar vi och gör upp en riktig brasa. Stjärnorna gnistrar i den kyliga natten och från djurparken hörs elefanterna. Vid midnatt kommer polisen och säger att det är förbjudet att elda på stranden. Motvilligt släcker vi elden och kryper ner under våra tjocka täcken.

Nästa dag kör vi upp i bergen på smala, slingriga vägar som leder mot den italienska gränsen.

Patrice och Ruthie är som hund och katt om dagarna, men på nätterna finner de varandra i ursinniga urladdningar. Det är trots allt en lite underlig situation att ha varit ihop med kvinnan vars gälla rop om nätterna jag känner igen. Ett draperi är inte särskilt ljuddämpande.

På eftermiddagen når vi fram till gränsstationen vid den italienska gränsen, högt upp i ett bergspass, men vi blir nekade att komma in. De säger något om att vi inte har några försäkringar. Vårt enda dokument är ett carnet de passer för Pakistan. Patrice har ett franskt körkort.

Vi backar ut och vänder efter många om och men den stora bussen på den smala klippvägen. Den korta ingenmanssträckan tillbaka till Monacos tullstation tar inte lång stund. Då kommer nästa motgång. Vi får inte komma tillbaka heller. På nytt vänder vi bussen mot Italien.

Efter många timmars palavrande med gränsbyråkraterna tröttnar de och låter oss köra in. Äntligen!

Vi kör upp genom norra Italien, med siktet inställt på Trieste och den jugoslaviska gränsen. Den sista biten innan vi når fram till Jugoslavien består av branta backar där bussen inte orkar med högre hastigheter än 30

kilometer i timmen. Vägen slingrar med tvära hårnålskurvor och tar hela dagen i anspråk.

När vi kommer fram till den jugoslaviska gränsen sent på natten, väntar ett nytt bakslag. Ruthie, som har israeliskt pass, måste ha visa för att komma in i landet. Det känns tungt. Men det är bara att vända om. Nu åker vi ner för den östra sidan av Italien. Utanför Venedig campar vi några dagar. Jag och Rose tar långa promenader i den kanaliserade staden, står och hänger på räcken över antika broar och skrattar åt turisterna, samtidigt som vi gärna kunde tänka oss en del av deras välstånd.

Allt börjar egentligen långt innan vi skaffar bussen, närmare bestämt i Sagmalcilarfängelset i Turkiet. Chris, Koji, Patrice, George, Paul och jag drömmer då om att starta en cirkus som ska ha allt. Musik, teater, poesi och konst, naturlig föda etc. Vi bestämmer att vi ska skaffa oss bussar, tält och allt annat vi behöver och ta alltihop till Indien. Där ska vi börja. En vansinnig idé givetvis, men nu är vi här, på väg från Venedig. Kanske vill även den italienska konstnären Antonio följa med? Han var min mentor under tiden i Turkiet och det var han som hjälpte mig ur en mycket svår kris. Vi är hur som helst på väg mot Fano, den lilla by på den italienska östkusten där han växte upp.

Jag hoppas innerligt att han ska vara där. Jag har adressen i minnet: Via Republica 33. Lustigt hur vissa saker fastnar i minnet och andra inte.

alla turistorterna längs med östkusten ligger i träda så här års. Det är inte så mycket trafik, men vägarna genom de små byarna är trånga ibland. Råkar preja upp en cyklist på trottoaren vid ett tillfälle.

När vi väl kommit till Fano är adressen inte svår att hitta. Vi parkerar bussen i närheten och jag knackar på. Det är ett mycket enkelt, vitkalkat hus. En äldre italiensk dam öppnar dörren. Ingen av oss kan italienska, men när vi säger Antonios namn ler den gamla damen stort och vänligt, nickar intensivt med huvudet samtidigt som hon gestikulerar med armarna. Vi förstår att Antonio är i närheten. Hon pekar åt oss att slå oss ner och bjuder på vatten. Efter en stund öppnas dörren och in kommer Antonio. Den första sekundens stora förvåning brister efter ett kort ögonblick ut i ett jätteleende. Hela dagen pratar vi. Han berättar om sina projekt, sitt deltagande i olika bienaler runt om i Europa. Han är sugen på att följa med, men bestämmer sig slutligen för att stanna kvar. Kanske kan han möta upp med oss senare.

Vad jag inte vet då är att det är sista gången som jag ser honom i livet. Några år senare dör han i aids.

Det är med en viss sorg jag lämnar Antonio i Fano, men det dröjer inte länge innan resan tar befäl igen. Nu styr vi kosan rakt över Italien mot Rom. En lång stund följer vi en flod med alldeles gult vatten.

Att köra den stora bussen genom stadstrafiken i Rom är en hjärtklappande, nervtunn och biltutande mardröm. Vi parkerar i närheten av Fontana di Trevi och hittar ett billigt matställe. Dagen efter går vi runt och ser på Colloseum medan vi väntar på Ruthie som tagit sig till jugoslaviska konsulatet. På kvällen när vi alla träffas i bussen bestämmer vi dock att ta en annan väg direkt till Grekland. Hamnen i Birindisi får det bli.

Följande dag kör vi söderut ner mot Neapel. Där tar vi till vänster och plöjer på nytt över stövelskaftet. Vi kör ombord bussen på färjan i Birindisi och lämnar kvar Italien i vintermörkret.

Första anhalten är Korfu och senare på eftermiddagen anländer vi till Igoumenitsa i Epirus, slutstation. Efter några timmars körning in i landet följer vi en flod som vintertrögt letar sig ner mot havet. På håll ser vi Mount Olympos, men allt verkar övergivet så här års. Varken gudar eller människor syns till. Det är ett kargt landskap och backarna blir allt brantare. Vi måste ta oss över bergen för att i första hand komma till

Thessalonike.

Bussen går allt långsammare och det blir allt kallare ju högre upp i bergen vi kommer. En herde liftar med oss. Vi förstår inte ett ord av varandras språk, men han är på gott humör och bjuder på getost och oliver. Vid en liten by med en vidunderlig utsikt kliver han av.

En dag stannar vi vid en brant hög klippa som reser sig nästan lodrätt upp mot himlen. Högst upp ligger ett kloster och enda sättet att ta sig upp är med någon form av primitiv hissanordning. Det är så munkarna får sin mat också, i korgar som de drar upp på rep. Runt klippan ligger en by där vi stannar ett tag.

Det tar flera dagar innan vi kommer fram till Thessalonike, som vi kör rakt igenom. Nu är siktet inställt på turkiska gränsen.

När vi rullar in i Istanbul flödar många minnen tillbaka. Vi hittar till slut vägen och parkerar på torget i Sultan Ahmet, strax utanför Blå moskén och Aya Sofia, den gamla byzantinska kyrkan som användes som moské länge innan den blev ett museum.

Gamla Puddingshop ligger kvar på samma ställe och apoteket till vänster. Puddingshop är fortfarande mötesplatsen för alla resenärer mellan öst och väst.

Även Paul, en schweizare från tiden i fängelset, är parkerad på samma torg. Han har en mindre buss och är beredd att ansluta sig, men alla hans resurser är tömda.

Efter en veckas snålände får Paul nog. Säger att han ska åka till Italien och hyra en bil som han sedan ska sälja i Teheran. Han åker iväg. Under tiden får vi det allt värre med vår ekonomi.

Vi bestämmer oss för att ta passagerare och göra en körning till Aten.

Nästa dag sätter vi upp lappar om billig transport till Grekland och får napp nästan omgående. En vecka senare har vi tillräckligt många passagerare och ger oss iväg. Några dagar senare är vi tillbaka i Istanbul. Pengarna från resan räcker dock inte så länge. Efter tag börjar vi fundera på en ny körning med passagerare till Aten. Då kommer beskedet. Paul har åkt fast för att han deserterat från den schweiziska armén. Nu står hans minibuss, lysande i rött och gult, parkerad och låst.

Samtidigt har Patrice träffat en ny tjej. Det är Michelle, en fransyska som jag känner igen från min första tid i Istanbul, när jag bodde på Gülhane hotell. Hon hade förfört mig den gången, nu är det Patrice tur. Hon flyttar in i bussen. Med sig har hon sin sjuåriga dotter.

Ruthie lämnar oss och åker vidare österut. Vi sätter upp nya lappar.

Grannsämjan mellan det tunna draperi som delar av dubbelsängen försämras från dag till dag. Jag och Rose tycker inte att Michelle behandlar sin lilla dotter något vidare bra. Både hon och Patrice struntar närmast i barnet, som får sköta sig själv större delen av dagen, bäst det går. Hon är bara sex år. Det såta paret har bara ögon för varandra.

Klimatet blir allt frostigare. Vi talar bara med varandra om vi helt enkelt måste.

Vi får lika många napp på våra lappar denna gång som förra. Kvällen innan vi ska åka iväg kommer jag och Rose gående från Puddingshop längs med trottoaren mitt på torget. Några turkar står i halvmörkret och dricker vin. När vi går förbi sträcker en av dem fram flaskan för att bjuda, jag tackar nej, men mannen tappar flaskan och börjar svära åt mig på turkiska. Jag säger något väl valt på samma språk och går vidare. En liten stund senare hör jag hur någon springer ikapp oss och slår till mig på låret, strax under skinkan. Tänker inte

mer på det förrän vi kommer fram till bussen och Rose ropar: Du blöder! Jag har blivit knivstucken.

Ut igen och iväg till apoteket som hjälper mig att tejpa ihop såret.

På morgonen följande dag kommer alla som ska följa med oss till Aten. Det är tolv stycken. Det blir lite partystämning med öl och vin och Hendrix och Jefferson Starship flödande ur högtalarna.

Vid tiotiden rullar vi iväg. Trots att jag har ett sår där bak har jag bestämt att det är jag som ska köra ut bussen ur Turkiet. Rose sitter bredvid.

– Du vet att dieseln nästan är helt slut, säger Rose.

– Jo jag vet, svarar jag, väl medveten om problematiken. Jag hoppas vi hinner fram till en bensinstation.

Vi kör mot den första bensinstationen och vi klarar oss dit, men, dieseln är slut i pumparna. Det ska komma en tankbil senare under dagen.

Vad ska vi göra? Vi bestämmer oss för att chansa på att nå nästa station.

Halvvägs dit stannar bussen. Partyt och musiken fortsätter. Det sorlar och folk skrattar. Jag och Rose smyger iväg. Nu gäller det att försöka ta sig till nästa bensinstation.

Efter några timmars resande runt i staden bland olika mackar hittar vi äntligen en bensinstation där de väntar en tankbil inom en inte alltför avlägsen framtid. Vi slår oss ner för att vänta. Timmarna går. Det är mörkt när den efterlängtrade tankbilen äntligen anländer. Någon timme senare kan vi äntligen fylla vår dunk.

Nu kommer nästa problem. Det är inte tillåtet att resa med dieseldunkar på bussen. Inte heller i de dolmus, kollektivtaxibilar, som kör sina utstakade rutter. Till slut förbarmar sig en dolmuschafför över oss och vi kan äntligen återvända.

Bussen är helt mörk och tyst. Festen är slut. Vi fyller på dieseltanken och får igång bussen. Jag sätter mig och kör mot gränsen.

Gränsstationen är en trång historia och jag lyckas backa på tullhuset. Det är inte så populärt. Alla får kliva av och både passagerare och buss genomsöks noga. Inget av illegalt värde hittas så vi tillåts köra vidare in i Grekland. Nu kör jag nonstop genom natten, långt ner efter den grekiska östkusten. När jag inte orkar längre säger jag åt Patrice att ta över och går och lägger mig.

Plötsligt vaknar jag av ett konstigt ljud. Jag är absolut ingen kännare av bil- eller bussmotorer, men jag vet att något allvarligt har hänt. Jag går upp och ber Patrice parkera vid sidan av vägen. Han har suttit och kört utan vare sig vatten i kylaren eller olja i tråget. Förmodligen med flit eller av rent ointresse.

Vi rullar sakta fram mot första bensinmack där vi fyller på vatten och STP, någon slags superolja. Nu kan vi inte köra fortare än trettio kilometer i timmen. Det är ett himla gruffande bland passagerarna förstås, men det finns inget annat att göra.

Till slut kommer vi äntligen fram till Aten. Passagerarna skingras för vinden och jag och Patrice bestämmer oss för att sälja allt vi äger gemensamt, bussen, generatoren och diverse annat, och skiljas. Det var sista gången vi sågs.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren andrasidan med Poeter.se id #541 innehar upphovsrätten